
Diplomky jako byznys

Diplomky jako byznys

EKONOM

19. 11. 2009, autor: Jiří Pšenička

Ani hloubková prověrka nedokáže odhalit falešné autory seminárních a diplomových prací. Opakované případy nestandardního průběhu studia na plzeňské právnické fakultě vedou k hromadnému prověřování kvalifikačních prací, diplomových i rigorózních. Ukazuje se, že některé zdaleka nedosahují požadovaného rozsahu, to je příklad rigorózní práce poslance Marka Bendy, ale ani kvality, neboť jde o pouhé plagiáty, například práce velitele plzeňských městských strážníků Ludka Hosmana.

Žádná hloubková kontrola však nezjistí, zda dotyčný student svoji práci skutečně napsal, nebo je autorem náhodou někdo jiný.

Takové případy nepochybně existují, a netýká se to jenom plzeňských práv. Týdeník Ekonom získal anonymní svědectví dvou lidí, kteří si v minulosti vydělávali psaním diplomek pro pražské vysoké školy.

Dva až tři víkendy stačí

»Začalo to přes kamarády, někde v hospodě. Potom jsem si už sama vyhledávala inzeráty visící ve škole na nástěnce, kde studenti sháněli někoho, kdo jim pomůže s diplomovou prací,« říká mladá žena, říkejme jí třeba Marie, toho času na mateřské dovolené, absolventka pražské Vysoké školy ekonomické.

Využívala toho, že na tom byla dobře se znalostí cizích jazyků a velmi slušně se orientovala v tom, jak potřebné informace vyhledat, třeba přes Evropskou unii.

»Když už je v tom člověk zběhlý, dokáže dát takovou práci dohromady za dva až tři víkendy,« uvádí Marie.

Jak říká, vyrobila takto asi deset diplomových prací. Cena jedné se pohybovala do pěti tisíc korun. Ale to bylo kolem roku 2000, kdy byly ceny ještě mírné. Vysvětluje, že jejími klienty nebyli žádní »rychlostudenti«, jako to vidíme v Plzni, ale vesměs lidé, kteří na sepsání práce neměli dost času.

»Měli už většinou svá zaměstnání a nebyli schopni to dát na papír,« popisuje bývalá studentka, jak využila poptávky na trhu.

Bláboly na jedničku

Podobně jako Marie má za sebou asi deset různých kvalifikačních prací sepsaných na zakázku pan Josefa (ani v tomto případě nejde autentické jméno). Jeho klientela pochází z jedné pražské soukromé vysoké školy. Zajišťoval si takto obživu asi dva roky, skončil s tím zhruba před pěti lety.

Dnes pracuje ve Velké Británii pro nadnárodní firmu. »Všechno to začalo nějakou narychlo sepsanou seminární prací, po které jsem dostal požadavek na bakalářky, a posléze se to rozšířilo dál,« vzpomíná.

Když má zpětně charakterizovat své zákazníky, říká, že asi ze 60 procent šlo o lidi, kteří neměli dostatek intelektu, aby dali dohromady nějaký souvislejší text, z 20 procent na to neměli čas a ze zbylých 20 jej nebyli ochotni obětovat.

Ale nikdo z nich prý neměl problém za tyto služby zaplatit.

»Většinou už pracovali a dokázali si spočítat, že se jim vyplatí čas využít jinak než se trápit tukaním dvěma prsty do klávesnice,« podotýká Josef. Za 40 až 50 stránek textu bral 20 tisíc korun, samozřejmě nezdaněných.

»Ti lidé platili desítky tisíc za semestr, a tak by možná byli ochotni zaplatit i více, ale já jsem to už nechtěl šroubovat,« vzpomíná.

»Aby bylo jasno, já na tuto etapu svého života nejsem vůbec pyšný. Zpětně to beru jako osobní selhání, ale potřeba peněz byla v té době prostě větší,« dodává Josef.

Sám se diví, jak snadné je dnes v Česku získat vysokoškolský titul.

»Těm vyučujícím to bylo úplně jedno. Psal jsem práci pro kluka, který měl potíže napsat jednu větu bez gramatické chyby, o stylistice ani nemluvě. A pak naráz začal týdně nosit pět stránek normálního textu a nikomu to nepřišlo divné,« nechápe.

I své na zakázku vyhotovené práce hodnotí jako »bezobsažné bláboly«, které si však paradoxně až na jedinou bakalářskou práci vždy vysloužily od profesorů jedničku.

Cesta do pekel

Otázkou je, zda se těmto praktikám dá nějak zabránit.

»Myslím, že pouze tím, když budou muset studenti pravidelně docházet k vedoucím prací na konzultace, aby byly vidět i průběžné výsledky,« komentuje to Marie.

Podobný názor má i profesor Vladimír Smejkal, který byl krátce rektorem Vysoké školy finanční a správní, dávno před vypuknutím kauzy s jejími »rychlostudenty«.

»Předně musí existovat propojení mezi studenty a vyučujícími, musejí se navzájem dobře znát. To bohužel dnes vyprchává. Jestli podvodům něco napomáhá, tak jsou to různé formy distančního studia, jak to nyní velmi podporuje Evropská unie. To je cesta do pekel,« je přesvědčen Smejkal.

Jiří Pšenička